

ULL VIU...

I FORA ERRADES

Hem vingut observant, durant aquests darrers mesos, el mal ús que hom fa d'alguns adjectius indefinits. Recordarem, en primer lloc, que els **adjectius indefinits** són aquells mots que determinen el nom al qual s'ajunten, amb el mínim de precisió.

En català, tenim els següents: **Un, algun, tot, mateix i cert**, que tenen dues terminacions al singular i dues al plural. Exemples: **un noi, una noia, uns nois, unes noies; algun dia, alguna tarda, alguns mobles, algunes fulles; tot el món, tota la nit, tots vosaltres, totes elles; ella mateixa, els mateixos dibuixos; certs escrits, certa genteta.**

Altre, que té dues terminacions al singular i una al plural. Exemples: **altre dia, altra taula, altres arbres.** Tal té una terminació al singular i una altra al plural. Exemples: **tal silló, tal ocasió, tals moments, tals mostres.** Qualsevol és invariable. Així, **qualsevol vestit, qualsevol cosa.** Ara bé, fixem-nos que el plural de **qualsevol** és **qualssevol** (amb dues esses entre la l i la e) no es distingeix de la pronunciació ordinària del singular. Exemple: **uns discs qualssevol.**

Respecte a l'indefinit **altre**, cal tenir en compte que no es pot substituir pels **demés**, adjectiu estrany al català. Així, en lloc de **els demés**, hem de dir o escriure **els altres** o bé **tots els altres**. I en lloc de **demés** (sense article), cal usar **tots els...** o bé **els ... tots**. Per tant, no direm: **vosaltres aplaudireu i els demés xiuraran**, sinó: **i els altres o tots els altres aplaudiran.** No direm: **el President i demés senyors de la Junta**, sinó **el President i tots els senyors de la Junta** o bé **el President i tots els altres senyors de la Junta.**

L'expressió **els demés** és usada pels nostres clàssics dins el sentit de la major part. Exemples: **Mentre les romanes visqueren pobrament, observaren ab sobirana diligència castedat; tantost foren riques mudaren les demés llur propòsit (Bernat Metge).** **Ociren los demés e prengueren los altres (Desclot).**

Finalment, cal no oblidar que **vari, vària, varis i vàries**, són adjectius qualificatius que signifiquen **divers** o **diferent**, i que no es poden, per tant, usar com a adjectius indefinits. Així, no direm: **ho hem vist en vàries cases**, sinó **ho hem vist en diverses cases** o bé **en diferents cases** o també **en unes quantes cases.**

M.

Fobiosofia

La filosofia, «l'amor a la saviesa», és avui una cosa tronada, envellida. Allò que avui impera, allò que avui impregna la nostra vida, és la filosofia barata, la falsificació de valors, la superficialitat; en una paraula, la «fobiosofia». L'odi a la saviesa.

Avui hom fuig sistemàticament de tota mena de profundització. Hom busca, amb alegria desesperada, quasi tràgica, la banalitat, el transcendentisme d'«estar per casa».

Posem-nos davant la televisió... ¿què veiem?... notícies desenfadades, folklòriques, poca-soltes... que se'ns ofereixen com totalitat i no com part de qualsevol tema seriós. Així, Andalusia resulta ser una castanyola, Catalunya una sardana, el País Basc és «San Fermín». ¿Qui ens parla de l'autèntica realitat andalusa, catalana, basca...?

Per altra banda, una publicitat desafortada juga amb els conceptes de felicitat, amor, veritat. Els falsifiquen. Els banalitzen. Ens imbecilitzen. A nosaltres, sí, a nosaltres mateixos, ens imbecilitzen.

Moltes revistes i programes radiofònics presenten idèntic panorama. El que és pitjor és que encara no s'ha descobert la vacuna contra aquesta epidèmia de fobiosofia. La força del virus no solament depèn de la seva magnitud, sinó que se'ns ofereix sovintement atractiu. Certament, és molt més fàcil agrair l'estupidesa que la intel·ligència.

Estem començant l'era dels fobiòsofs. Ja ens són familiars expressions com «un llibre ajuda a triomfar», «el somni daurat de la dona», «tal conyac és cosa d'homes», etc.

Odiem la filosofia, l'autenticitat. Odiem quelcom innat dins de nosaltres. Però... ¿per què?

En els programes científics espaiats no s'exclou la possibilitat que en altres planetes existeixi «vida intel·ligent»...

Però... ¿és intel·ligent la vida del planeta anomenat «Terra»?

¿És intel·ligent una civilització que ignora conscientment, que fins i tot s'estufa de la seva ignorància

Potser la veritable estampa del futur no sigui una societat de superhomes sinó de fobiòsofs. D'ésser vegetatius incapaços de qualsevol esforç intel·lectual, de blanc i bavejant somriure que expressa llur complaent submissió a la fobiosofia. A la negació de la filosofia.

Senyors... la filosofia ha mort! Visca la fobiosofia!

Ginesta

Des del meu portal

LA PROPAGANDA

La societat actual ens té atrapats en una immensa xarxa en la que, inconscientment, s'hi va atrapant ella mateixa. M'estic referint a la propaganda. Us imagineu què seria de nosaltres sense propaganda? Per uns —per mi— una delícia. Per altres, un turment. Encara que us costi creure-ho, hi ha gent que necessita la propaganda. Així com un asfàltic barceloní trasplantat al mig d'un bosc, veu tots els pins iguals, així hi ha gent que veuria iguals tots els productes que ens ofereix el mercat, en mancar-els-hi el segell de distinció (!), i de personalitat (?) que els hi dona la propaganda.

Ens estem confeccionant nosaltres mateixos una vida fictícia, basada, construïda damunt de grans puntals. Puntals de propaganda que en un no-res s'esmicolen com s'esmicola un terrò de sucre. I què passa doncs, en aquest moment? Simplement, passa que la mateixa societat ja té preparats uns altres puntals tan febles com els primers, però que duraran una altra temporadeta... i així anem tirant!

Ara que està tant de moda parlar de les drogues, i de les tonelades de voluntat i esforç que necessita un drogadicte per deixar de ser-ho, podríem establir un curiós paral·lisme entre el món de les drogues i el món de la propaganda. Certament, tant les unes com les altres, guarden una analogia. I és que són un eficaç instrument d'alienació. El drogadicte és despreciable per la seva falta de personalitat, però... que en té de personalitat el «propagandadicte»? No. I «propagandadictes», desgraciadament, en més o menys grau, ho som tots. I els que no volguem ésser atrapats en aquesta xarxa d'aborregament només tenim una solució: fugir. Però, on?, i suposant que trobem el lloc ideal per viure sense l'alienació de la propaganda, de què viurem? Sí, és clar, del que manufacturem nosaltres mateixos, però bé haurem de «propagar» entre la nostra comunitat que el producte que nosaltres oferim, és més bo que el que ofereix el veí, sinó ens quedarem sense clientela, que vol dir sense pa; i en aquest moment, amics, ja l'hauré bullida. Seran els primers punts teixits a la xarxa de la propaganda que ens submergirà un altre cop en el mar de la impersonalitat. I és que la propaganda és un dels molts vicis «naturals» de l'home, que jamai se'l podrà espolsar de sobre. El seguirà a tot arreu, com segueix l'ombra al que va fent camí, cara al ponent, minuts abans d'una posta de sol.

Joaquim Brustenga-Etxauri